

Vándor

Egész életemben csavarogtam, jártam a világot. Úgy gondoltam, ha majd egyszer elfáradok, megunom, lenyugszom, akkor megírom az egészset. Sok-sok kaland, érdekes emberek, sorsok. Most, hogy megöregedtem, elmúlt a lelkesedésem. Már nem képzelem azt, hogy ez milyen fontos lenne az embereknek. Sőt! Az a gyanúm, senkit sem érdekel.

Van azonban egy történet. Két napot se tett ki életemből. Nagyon régen volt, de oly élesen él bennem minden pillanata, hogy elhomályosítja hatvan év összes többi emlékét. Olyan hihetetlen, életre szóló élmény, hogy meg kell próbálnom átadni másoknak. Mindenkinek.

Éhes voltam és fáradt. Semmi különös, teljesen átlagos nap egy szegény vándor életében. Megszoktam. Tudtam annak örülni, hogy legalább nem fáztam. Meg, hogy már nem is annyira hangyányi a nemrég megpillantott templomtorony. Soha nem volt egy falu garancia arra, hogy valami munka fejében ételhez és szálláshoz juthatok, de az erdőknél, legelőknél több eséllyel kecsegtetett. Késő délután értem a közelébe, s majd kiugrottam a bőrömből, mikor a patak partján megláttam egy cirkuszi sátrat. Sokszor megtapasztaltam már, ott mindig elkél a segítség, s éhen veszni se hagyják a dolgos kezűeket. Az állatok szalmája is jobb fekhely a mohás köveknél vagy az összekapart avarnál. Gondolkodás nélkül letértem a falu felé vezető útról.

Közelebb érve furcsa érzésem támadt. Valami szokatlan hangulat áradt a lakókocsi-táborból. Igen! Nyoma sem volt készülődésnek az előadásra. Ismertem a szokásaikat: megérkeznek, sátrat állítanak, beharangozzák jelenlétüket, és este már műsor. Mikor megcsappan a nézőszám, táborot bontanak és odébb állnak. Márpedig ahhoz, hogy itt legyen valami, már jócskán sűrögni-forogni kellett volna mindenkinek. Ehelyett minden ember és állat mozgása inkább végtelen nyugalmat sugárzott.

Ezt csak úgy megállapítottam, elhatározásomon mit sem változtatott. Nem meglepő módon a cigánykerekező bohócba botlottam először. Se jelmez, se arcfesték, mégis sütött róla a foglalkozása. Talán

zsvány, de értelmes tekintete és pajkos mosolya árulta el komikus ugrabugrálása mellett.

– Helló!

Gyakorlása közben is rám nézett vizsgálódva, köszönésemről csak a mozgást hagyta abba.

– Helló idegen!

– Találhatok nálatok munkát?

– Dolgozni akarsz?

– Igen.

Hangosan felkacagott, s szaltóztatni kezdett (egy vándorcirkuszban mindenkinek kellett több számának is lennie). Akrobatikus távolodása közben sem szűnt nevetése, így kiabálta:

– Dehogya akarsz! Dehogya bizony!

Kissé bosszantott, de valahogy mégse volt bántó.

– Hé! Én komolyan gondoltam!

Megállt, s komoly arccal bandukolt vissza hozzám.

– Étel és szállást akarsz, ugye?

Csak bólintottam. Hamiskásan összeszűkül a szeme.

– Azt viszont ritkán adnak munka nélkül.

Az előzőnél is ügyesebb gyakorlatokkal távozott, s hangosabb kacajjal kiabálta:

– De ettől te még nem akarsz dolgozni! Csak muszáj.

Megdöböntett, hogy ismerhet ennyire első látásra. Vagy mindenki így van ezzel?

Úgy húsz méterre megállt, meghajolt.

– A főnököt a sátor mellett megtalálod.

Intett, s eltűnt a kocsik között.

Biccentése irányába nézve láttam, hogy a sátor egyik oldalponyváját napellenzőként feszítették ki. Alatta egy kisebb embercsoport tüsténkedett, arra indultam. Egy alak kivált közülük, s felém tartott. Egy alak, de micsoda alak. Ruganyos mozgása, könnyed léptei szinte hirdették: itt látható a világ legtökéletesebb női alakja. Közelebb ért, s a lélegzetem is elállt. Sok szép nőt láttam már utamon, de ő... Azonnal éreztem a különbséget köztük, bár csak később tudtam megfogalmazni. A leggyönyörűbb nőknek is volt a kisugárzásukban valami apró kis piszok: fensőbbség, bolondság, tartózkodás, kihívás, kimértség vagy

más ilyesmi. Az a szelíd természetesség azonban, ami belőle áradt, földöntúlivá emelte szépségét.

Tekintetét mögém szegezte, tehát csalódásomra nem élém jött. Ahogy kezdtük kikerülni egymást, rám pillantott, s én zavaromban meghajoltam előtte. Tán jelezni akartam hódolatomat, mi görög istennőket illet.

Mosolya és legyintése oly kifejező volt, mintha kimondta volna: „Ugyan! Menj már!”.

Már elhaladt mellettem, mikor egy kicsit sikerült összekapni magam, s utána szóltam:

– Hölgyem! Bocsásson meg, elárulná mikor született?

Tettetett rosszallással fordult vissza. Nem volt már ugyan csitri lány, de kétlem, hogy szégyellte volna a korát. Ettől függetlenül félreérthetőségemmel nyilvánvaló udvariatlanságot követtem el. Gyorsan pontosítottam:

– Úgy értem, milyen hónap mely napján?

A hangja sem okozott csalódást, ahogy elárulta. S cseppet sem vette tolakodásnak, pedig egy toprongyos, koszos csavargó próbált vele szóba állni.

– Miért kérdi, tán csillagjós?

– Nem, nem. Csak mától kezdve minden évben megünnepelem. A nap, mikor isten a legjobb kedvében volt.

Ismét az ugyan-menj-már testbeszéddel reagált, majd vidáman sarkon fordult. Néztem volna, míg el nem tűnik, de hátamban éreztem a társaság figyelmét. Elkezdtem az öltözékemet, helyesebben a göncömet babrálni, hogy szívverésem lassuljon. Legalább a normális közelébe, mielőtt elindulok közéjük.

Ahogy odaértem, a társaság szétoszlott, csak egy köpcös férfi maradt az asztalok és székek között. Őszülő fekete haja és sokat megélt, barázdált arca alapján ötven fele járhatott. Az idővel rátelepedett súlyfelesleg ellenére szembetűnően kiváló erőben.

– Mi járatban, fiatalember?

– Munkát keresnék.

Hunyorításából mintha a bohóc szavai köszöntek volna vissza. Szégyenkezve folytattam:

– Meg szállást és ételt.

– Ülj le, fiam! – hellyel kínált, s ő is elterpeszkedett az egyik széken. – Látom, nem először jársz magunkfajtáknál. Tudod, hogy mindig lehet itt valamit dolgozni. Most azonban mégsem.

Elkenődtem. Településeken megszoktam, hogy nem akad se meló, se segítség, de hogy egy cirkuszban...

– Már felállítottuk a sátrat – folytatta –, mikor visszajöttek a faluból a hírverőink. Ma valami szentjüknek vagy tudom is én, mijüknek van az ünnepe. A templomban lesz megemlékezés, s ezen a napon nem ildomos vigadni. Sebaj, gondoltuk, legalább toldozunk-foltozunk, elvégezzük, amikre előadásnapokon nincs idő.

Meggyújtotta a beszéd közben megtömött pipáját, pöfékelt kettőt:

– De már végeztünk. Lemaradtál.

Duplán csalódott lettem, hisz ilyenkor a faluban se találni semmit, tán csak némi könnyörületet.

– Szóval, nagy szerencséd van! – kiáltotta, miközben barátságosan úgy vállon csapott, ahogy csak az tud, ki nem mérte fel a kettőnk közti jelentős erőkülönbséget. Hahotázva folytatta: – Ma úgy ehetsz, ihatsz, aludhatsz nálunk, hogy dolgoznod se kell!

Felvidultam, csak már megint rám pirítanak ezzel a munka témával. Szabadkozásba kezdtem:

– Köszönöm, de mégis jobban esne, ha tehetnék érte valamit.

– Garantálom, így is jól fog esni! – az újabb barátságos erődemonstrációtól majd lerepültem a székről. – Meg aztán ne nagyon szégyenlősködj, mert éhen halsz, mielőtt megírhatnád a kalandjaid.

Mi ez a hely? Itt mindenki belém lát? Bár mégsem, mert máskor simán elfogadtam a potya kaját s ágyat, csak a mai piszkálódások okoztak bennem némi zavart. No meg az istennő.

– Menj a patakhöz, napnyugtáig megszáradsz te is meg a cuccaid is.

Finom célzás volt, de teljesen jogos. Magamtól is megtettem volna, csak azon restelkedtem, hogy nem akkor tettem, mielőtt a táborba léptem.

Hideg volt a víz, de nagyon jól esett. A tisztaság érzéséért is, meg kellett is, hogy kissé lehüljek. Még a nyugodni készülő napnak is volt olyan ereje, hogy csak a fűben leheveredve kellemesen megszáradjak. Gondolataim szerettem ilyenkor hagyni, hadd csapongjanak, de akkor lelki szemeim csak egy csodálatos nőt és egy tiszta tekintetet láttak.

Mikor rendbeszedetten visszatértem az asztalhoz, már mindenki ott ült, a főnök balján hagytak egy üres széket. Leültem, s reméltem a gyengébb kezével elviselhetőbbek lesznek barátságos megnyilvánulásai. Az asztal maga volt a Kánaán: illatos húsok, friss kenyerek, gyümölcsök, borok lakodalmi mennyiségben. Érződött a szándék: megadni a módját a váratlan szabadnapnak. Valószínű, ritkán adatik meg nekik ilyen munkamentes közös este.

Mindenki szívélyesen fogadott, azonnal bort töltöttek, s kínálták a finomságokat. Szerényen szedtem meg a tányéromat, láttam, lesz még később is, mi rákerüljön. A vidám hangulat még nem ragadt át rám, akármilyen kedvesek is voltak, mégiscsak idegen voltam közöttük. De nem is ez gátolt igazán, hanem az a komoly erőfeszítés, amellyel próbáltam elnyomni azt a természetes késztetést, mely a velem szemben ülő gyönyörű nő bámulására kényszerített. Néha nem sikerült, ilyenkor szégyenkezve kaptam félre a tekintetem, s lopva néztem az arcokat, remélve, hogy senki nem vette észre.

– No! Vajon, mi jár ilyenkor vándorunk fejében? – harsogta a főnök, s mivel balkezes barátsága nem sokkal volt kisebb a délutáninál, az épp számba tett falat vissza is tért a tányéromra.

– Hát egy darab hús járt eddig a pillanatig.

Harsány nevetéssel értékelték humoromat (a bor tehette őket kevésbé kritikussá).

Már mindenki csak csipegette az ételt, inkább iszogatott, s ahogy körülnéztem, jól érzékelhető volt, nem elégedtek meg ennyivel. Zavartan fészkelődni kezdtem, semmi bátorságom nem volt megmondani az igazat.

– Valami olyasmin... – próbáltam időt nyerni, hátha valami eszembe jut –, hogy... miért van az, hogy minden cirkuszban minden ember jó.

Csalódott hujjogatások, beszélések, nevetések kísérték szavaimat. Először nem értettem, de aztán leesett:

– Nem! Nem hízélgés! Komolyan. Minden településen, minden népben, minden szakmában, a társadalom minden szintjén, mindenhol vannak jók és rosszak, meg a kettő köztiek. Hol ebből, hol abból a több, de mindig van gonoszság. Tapasztalatommal akkor is meglátom, mikor még ki se mutatják a foguk fehérjét. Viszont cirkuszban... soha.

– Mit lehet elérni egy cirkuszban gonoszsággal?! – vigyorgott a bohóc, s a röhögés mutatta, mindenki tudja az egyszavas választ.

– Ez nagyon igaz! – csatlakozott be az igazgató, s próbálta komolyan megközelíteni a dolgot, tán csak rám való tekintettel. – Talán az együtt élés, együtt sírás, együtt nevetés, az egymásrautaltság kovácsolt össze minket ilyené.

– Ez más közösségekre is igaz, ott mégsem alakul így – belejöttem, bár szívesebben elmélkedtem volna akkor, mikor már teletömtem a gyomrom. – De elfogadom, itt szorosabban működik, s talán helytálló magyarázat az egymáshoz viszonyulásra. De arra nem, hogy az idegenek felé is ez nyilvánul meg. A közönség, a melósok, meg a magamfajta csavargók felé. Olyan, mintha mindenkit egyformán szeretnétek.

– Mindenkit egyformán szeretni? – motyogta a bohóc. – Az ugyanaz, mint senkit se szeretni.

Bosszantott ez a gondolat, nem tudtam hirtelen, milyen szavakkal vágjak vissza. Aztán kénytelen voltam belátni igazát. A szeretet értékét a különbségek adják. Nem akartam komorra fordítani ezt a víg estét, de a ránk boruló csend mégis ezt jelezte. A bohócot is zavarta, meg is törte:

– Persze, volt, akinél nem így volt... Boldogtalan volt, s a kereszten végezte.

Nem tudni viccnek szánta-e (náluk ezt képtelenség eldönteni), de ha lehet, még mélyebb némaságba burkolóztunk.

– Úgy értem – meg kellett törnöm a kényelmetlenné váló hallgatást – , jobban járt volna, ha Magdolnát egy kicsit jobban szereti a többiekénél?

Nem tudtam humoros lenni, de könnyedebb stílusban akartam megközelíteni a témát.

– Ő biztosan... Lehet, hogy mindenki.

No, ez kemény volt. Visszasírtam a kínos csendet az egyre emelkedő felháborodott, szinte fenyegető morajlás hallatán.

– Úgy értem – dőlt hátra kissé ijedten a bohóc –, mennyien haltak meg, s mennyi embert öltek meg az ő nevében.

Újra elült a zaj, s én már nem tudtam, melyik a rosszabb.

– Ezekről tudunk – ez az édes hang (szelíd mosoly kíséretében) bármikor muzsikaként hat, ebben a helyzetben azonban kifejezetten angyali volt. A beszélgetés, vitatkozás sem oldotta meg a kezdeti

problémámat, többször rajta felejtettem a szemem. Most, hogy megszólalt, végre zavartalanul gyönyörködhettem benne. – Amiről nem tudhatunk, hogy mennyi halált, szenvedést előzött meg a szeretet, melyet oly sok ember lelkében elültetett.

A most bekövetkező csend sokkal kellemesebb volt. Érezni lehetett, ahogy pár másodperc alatt feloldotta az összes feszültséget, komorságot, mely a társaságra telepedett. Az arcokra fokozatosan visszatért a derű, a bohóc is megadóan, egyetértően, sőt, talán kicsit hálásan somolygott rá. Az igazgatótól hatalmas cuppanós puszit kapott egy nehogy-összetörd ölelés közben, a többiek meg poharukat emelték.

– Stellára! Stellára!

Hm. Stella. Nem lehetett ez az igazi neve, nyilván ez a legeladhatóbb művésznév egy artista szépségnek. A koccintgatásokkal visszatért a jókedv. Több szó nem esett komoly dolgokról, én sem követtem el ezt a hibát még egyszer, így kellemesen vidám esténk lett. Mikor kissé alább hagyott a hangulat, a főnök emelte poharát:

– Igyunk a vándorra, ki oly jól forgatja a szavakat!

Zavarba jöttem, kérdően néztem rá, sejtésem szerint nem én egyedül, mert folytatta:

– Húsz éve szeretném megfogalmazni, de nagyon, mekkora világcsodája a feleségem. Mindhiába. Pedig sok kísérletet tettem rá, elhíhetitek. Mind suta, béna félresikerült lett. Erre idejössz te, s egy pillanat alatt kirázod a kisujjadból a tökéletes kifejezést. Oly találót, hogy nem is érdemes tovább gondolkodnom – a pohár fenéig ürítése után inkább csak maga elé mormolta: – Hö... Isten legjobb kedvének napja... Höhő.

Kényelmetlen érzésem alaptalan volt: őszinte elismerés volt, cseppnyi harag vagy sértettség sem mutatkozott rajta. Mindeközben Stella kissé szégyenlősen szemlesütve mosolygott.

Szóval a felesége. Álmodozásaim mellett azért alapvetően földön járó ember vagyok, nem tápláltam hiú reményeket. Mégis, amit éreztem, nem lehet szépíteni, az egyértelműen féltékenység és irigység volt.

Már kezdtünk elpilledni, néhányan pakolászni kezdtek, páran vissza is vonultak, mikor megszólalt a főnök:

– Ricardo, átmész ma aludni Gólemhez?

– Eszemben sincs! Bűdös és horkol. Inkább Esmeraldához, úgyse fogadott még el teljesen.

Érthetőnek gondoltam, míg nem súgták a fülembé, hogy a hölgy az elefántja.

– Stella, készítsd elő a vándorunknak Ricardo kocsiját!

– Ó, mi is lenne velünk nélküled?! – s mosolyogva folytatta az asztal leszedését (hogy ezt az egyszerű műveletet is micsoda kecsességgel végezte!), s nem úgy tűnt, mintha teljesíteni akarná az igazgató kérését.

– Most ez mit is jelent? – értetlenkedtem.

– Hát azt, hogy okoskodok, irányítgatok itt, mikor ők ezt már rég lebeszélték, s el is intézték. – veregette a vállam, most már szerencsére fáradtan a főnök.

Illendőségből erőt vettem álmoságomon, s kitartottam, amíg vendéglátóm is érkezettnek látta az időt a mulatság befejezéséhez.

Szeretek alaposan körülnézni mások otthonában, de ezt Ricardónál kihagytam. Ki tudja, mikor feküdtem utoljára ágyon, azonnal végignyúltam rajta. Élveztem a kényelmet, és azt, ahogy képzeletem magam elé vetítette a napközben elraktározott mozgóképeket Stelláról. Nem tudom, mennyi ideig voltam így, alvásmentes mozdulatlanságban, mikor nyílt az ajtó. Meglepetten ültem fel, s megláttam a holdtól sejtelmes színű táj előtt azt a gyönyörű sziluettet. Elsőre a képzeletem okoltam, vagy talán, hogy észrevétlen átcsúsztam az álom világába. Mikor azonban mellém ült, be kellett látnom, ennyire nem tud valóságot kreálni a fantáziám. Azt hiszem, nem kell ecsetelnem szívverésem erejét és szaporaságát.

– Maria az igazi nevem.

Valami választ, tán bemutatkozást próbáltam kinyögni, de két ujját finoman a számra helyezte. S ezzel a mozdulattal örvény ragadott el egy olyan helyre, amiről csak titkos álmainkban reméltük, hogy létezik. Még egy pillanatra elhalóan, nagyon messziről hallottam lelkiismeretem hangját: „Visszaélsz a vendégszeretettel!”, azután viszont már semmi sem kötött ehhez a világhoz.

Ezt a csodás éjszakát nem írom le. Biztos volt hasonlóban része másoknak is, ha nem is sokaknak. Nekik felesleges ecsetelni. A többiek

meg jobban is járnak, ha sose tudják meg, hogy ilyen is van. Na meg, bevallom, nem is tudnám. Nincsenek hozzá szavaim. Mindegy is, mert nem ezért kezdtem bele ebbe a történetbe.

Egy puha homlokpuszira ébredtem. Ijedten észleltem, hogy teljesen kivilágosodott. A cirkuszosok javarésze koránkelő, még ha most nem is volt nekik muszáj. Stellán (bocsánat, Marián) viszont a nyugtalanság legkisebb jele sem mutatkozott. Olyan ártatlan mosollyal intett vissza az ajtóból, mintha csak a reggelimet hozta volna be. Rám viszont pánikszerűen jött a gondolat, hogy mivel kell szembesülnöm, mikor árulóként kilépek vendéglátóim közé. Kétségbeesésem azzal szorítottam vissza, hogy akkor majd lesz, ami lesz. De addig, s ezt még egy kicsit talán elodázhatom, átadom magam az érzésnek, mely az éjszakából még mindig a zsigereimben maradt.

Félelemmel ugrottam le a kocsi lépcsőjéről. Elismerem, arra gondoltam, futásnak eredek, s hálátlan módon, köszönés és köszönet nélkül itt hagyom szégyenem helyszínét. Lopva néztem körül. Aki észrevett, intett vagy biccentett, nyoma sem volt ellenségeskedésnek. Megnyugodtam, de csak addig, míg észre nem vettem a tegnapi helyén egyedül iszogató igazgatót. Sokszor használjuk a „gombóc van a torkomban” kifejezést, de akkor nekem tényleg ott volt. S nem is kicsi, mert fulladni kezdtem. Visszatántorodtam, leültem a lépcsőre. Lassan mélyeket próbáltam lélegezni, miközben az asztal felé néztem. Meglepetésemre ugyanolyan víg kedélyű volt, mint este, harsányan viccelődött a közelében járókkal. Elképzelni sem tudtam, hogy még csak ne is gyanakodjon, ilyen bolond a világon sem lehet.

Észrevett, s széles mozdulatokkal hívott magához. Kényszeredetten botorkáltam oda. Megálltam, s kínomban még egy egyszerű üdvözlést se bírtam kinyögni. Egy kancsóból tiszta pohárba tejet töltött, s a mellette levő székre csapva kínált helyel:

– Gyere! Nincs ennél jobb reggel. Főleg másnaposan.

Először láttam rajta mosolyt, eddig úgy tűnt, csak röhögni tud. Leültem, kortyoltam, valóban jólesett. Szótlatlanul néztük a tábor előttünk zajló délelőtti életét. Tüsténkedőket, gyakorlókat, pihenőket. Kínos volt némaságunk, mégis úgy éreztem, addig jó, míg nem beszélünk. Tán fél óra telhetett így el, kétszer is újratöltötte a poharakat, mikor megszólalt:

– Bolondnak tartasz, ugye?

Nem fordult felém. Ennek határozottan örültem, nem bírtam volna a szemébe nézni. Mindkettőnk tekintete továbbra is a kocsik felé irányult. Válaszolni azonban még így sem volt erőm. Meg igazából nem is tudtam, mit gondoljak.

– Lehet, az vagyok – folytatta. – Ismerem gyerekkora óta, s már tapasztalatlan kamaszként is észrevettem, egy csodálatos lény van kialakulóban. Nem tévedtem, a szemem láttára következett be, s valahogy szerelmem is együtt nőtt vele, nem villámcsapásként ért. Tudtam, hogy nekem soha senki más nem fog kellene. Mikor megajándékozott érzelmeim viszonzásával, éreztem, bármit hoz az élet, én már senkivel se cserélném el az enyémet. Mikor pedig hozzám jött feleségül, úgy gondoltam, az összes nép összes istene engem irigyel.

Pipára gyújtott. Örültem a monológjának, s hogy nem kellett megszólalnom. Főleg így, hogy nyilvánvalóan mindent tudott.

– Mindeközben sokszor megfordult a fejemben: kisajátíthat-e az ember egy ilyen csodát? Mindenki szeretné megismerni azt az érzést, amit én megkaptam, s mily keveseknek adatik meg. S azzal, hogy őt birtokba vettem, még kevesebb az esélyük.

Fejét hátrahajtva kis szünetet tartott. A füstöt az égbe fújta, s apró kuncogással folytatta:

– Nehogy azt képzeld, hogy most kapsz igazolást a teóriádra a jó cirkuszosról. Neem. Eszemben sem volt bárkivel is megosztani – újra előrenézve visszatért a komoly hangvételre. – Artistalány, nagyon fegyelmezett. Alkalmas volt az örök hűségre. Csak... – kicsit hosszabb szünet, azt hiszem, a szavakat kereste. – Szépsége mit sem kopott, de valahogy a sugárzása gyengült. A tűz közöttünk is csak pislákol. Nem volt szomorú, lehet, lelke alkalmatlan is rá. Örömmel töltötte el önként vállalt kötelessége teljesítése is. Mégis valami... valami hiányzott.

Elmerengett, én is elgondolkodtam. Pillanatig vagy percekig, nem emlékszem, de nem is számított.

– Már nem tudom, hogyan kezdődött, alakult ki ez az egész. Talán a mély kapcsolatból, mely a hosszú évek során alakult ki közöttünk. Valahogy tudtuk: ő megtehet dolgokat, nekem nem fáj, így nem kell büntudatának lennie. Bár a nem-fáj dologhoz rengeteget kellett gyúrni a lelkem, de valóban sikerült elérnem, és nem csak elfojtottam. Magam sem hittem, de működött: újra az a földöntúli lény lett, akit elvettem, s

visszatért a tűz is. És azóta is így van, pedig múltak az évek rendesen. S azt hiszem, így is lesz örökké.

Irigylésre méltó, elégedett mosollyal nézte a falu felől épp feltűnő feleségét, ahogy a megpakolt szamarat vezette.

– Ha nem így alakul, egyikünk se lenne boldog. Talán csak néha egy kicsit. S te is csak egy fásult, hideg, korosodó szépséggel találkoznál volna. Eszedbe se jutott volna még csak hasonló sem, mint amit mondtál neki. Nem tudom, értesz-e.

Nem tudom, hogy akkor felfogtam-e úgy igazán, csak úgy jött belőlem egy gondolat:

– Sokkal szebb az ablakpárkányodra mindig önként odarepülő madár éneke, mint a kalitkában tartotté.

– Már ha ez utóbbi egyáltalán hajlandó megszólalni... De most aztán már tényleg elegendem van belőled! – vágott újra hátba harsány nevetéssel, ez már újra a tegnapi önmaga volt. – Már megint te tudtad pár szóval megfogni úgy a lényegét, ahogy én fél óra pofázással sem.

Ekkor ért oda Stella. Én egy mosolyt kaptam, férje pedig egy forró csókot, aztán szó nélkül továbbállt. Talán csak ezzel a jelenettel raktam össze igazán, miről is beszélt eddig az igazgató.

– Biztosan nem hiszed el – folytatta –, de őszintén örömmel töltenek el az ilyen szerencsés flótások, mint te. Ahogy az arcukon látom, jöhet ezután bármi, már érdemes volt megszületniük.

Kissé ugyan szégyenkeztem, de valóban így éreztem.

– Maradsz ebédre?

Farkasgyomrom több napi kaját képes betartalékolni, így ilyen lehetőségeket nem szoktam kihagyni, de most nagyon vágytam egy kis magányra. Itt az agyam kapott hatalmas adag emészténivalót a tápcsatornáim helyett. Felálltam.

– Köszönöm, nem maradhatok. – Bajban lettem volna, ha meg kell indokolnom, szerencsére nem volt kíváncsi a miéltre (vagy úgyis tudta).

– Köszönök mindent!

Kezet fogtunk, furcsamód visszafogott volt, nem roppantotta szét a csontjaim.

– Mindent – ismételt meg, nem tudom, miért.

Pár lépés után visszafordulva még hozzátettem:

– És mindenkinek!

Nem volt kedvem senkivel sem beszélni, még egy elkészítés erejéig se. Szinte menekültem, pedig még a bohóc felém küldött mosolya (az utolsó képem a táborból) is nélkülözte a szokott gúnyos-kötekedő árnyalatát.